

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De Baptismo Et Confirmatione - Dvobus Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

IX. Soluuntur obiectiones Anabaptistarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53934)

renentur se subiicere Ecclesiæ, & eius præceptis. Hoc solum inter adultos, & infantes interest, quod illi, quia sui iuris sunt, debent propria voluntate se Ecclesiæ subiicere; & nisi faciunt, peccant: isti, quia non sunt iuris sui, sed parentum, possunt eorum voluntate Ecclesiæ subiici. Itaque est illis aliena voluntas loco rectæ rationis, quam habere deberent si essent adulti: proinde nulla eis fit iniuria, sed ingens beneficium, cum baptizantur, licet inde consequatur obligatio obedientiæ Ecclesiæ. Sed neq; infantes illi, qui carent parentibus, & tutoribus, & ab aliquo extraneo baptizantur, queri postea possunt. Nam qui illos baptizant, agunt eorum causam; sicut si quis incidere in hominem læthaliter vulneratum, qui vsu lingue, & rationis careret, eumque in domum aliquam portari, & a medicis curari iuberet, certè non posset ille postea queri de isto homine, quod eum obligasset ad soluendam medicæ mercedem: & si quereretur, ac soluere nollit, ab omni iusto iudice damnaretur.

CAPVT NONVM.

Soluuntur obiectiones Anabaptistarum.

ED operæ pretium erit soluere argumenta illa triginta & sex, quæ pro se adducunt Ministri Transylvaniæ.

PRIMUM argumentum: *In sacro nullibi inuenitur præceptum de baptismo, et nullum de eo mandatum, vel exemplum habemus; ergo reiciendus.* RESPONDEO; argumentum hoc aduersus Lutheranos magnas vires habet, quippe qui eo principio passim vtuntur. At apud Catholicos nihil vnquam valuit. Licet enim non inueniamus expressè mandatum, vt baptizemus infantes; tamen id & colligitur satis apertè ex Scripturis, vt supra ostendimus; & præterea non minoris auctoritatis est apud nos Apostolorum traditio, quam Scriptura: eodem enim spiritu Apostoli loquebantur, quo scribebant. Esse autem hanc Apostolicam traditionem, inde scimus, vnde scimus Scripturam Apostolicam esse Scripturam Apostolicam, nimirum ex testimoniis antiquæ Ecclesiæ.

SECUNDUM argumentum: *Mandatum est, vt prius doceamus*

ceamus, postea baptizemus; prius ergo docēdi infantes, quā
 baptizentur: *Ite, docete omnes gentes baptizantes.* Matth. 28.
 RESPONDEO; Ponit eo loco Dominus ordinem, quem ser-
 uare debeant Apostoli in conuersione Gentilium, vt prius in-
 struerent eos, deinde baptizarent, postremò monerent, non
 sufficere fidem, & Baptisma, nisi etiam adderent postea legis
 obedientiam, & opera bona. Ided enim subiungit: *Docentes*
eos seruare omnia, quęcunque pręcepti vobis. Qui quidem or-
 do seruandus est, cum fieri potest, vt etiam ab Ecclesia diligen-
 ter seruatur, cum adulti ad fidem veniunt. At si vel propter in-
 capacitatem hominum, vel propter defectum aquę, non pos-
 sint seruari omnia, vel nō eodem ordine, certē pręstat aliquid
 seruare, quā nihil. Si quis enim in deserto esset cum homi-
 ne Gentili iam moriente, vbi non esset aqua, posset illum do-
 cere, & instruere, vt crederet; nec peccaret contra pręceptum
 Domini: *Docete baptizantes*, quia id intelligitur, cum fieri
 potest. Quia igitur infantes non sunt capaces doctrinę, & ca-
 paces sunt Baptismi, mutatur in eis ordo, vt prius baptizentur,
 ne fortē pereant sine hoc vnico pręsidio, ac deinde cum ado-
 leuerint, doceantur. Quemadmodum si adultus ad fidem ve-
 niat, & iusta de causa differendus sit Baptismus, tamen docen-
 dus erit, & monendus, vt Dei legem obseruet. Et stultus sanē
 esset, qui diceret, non debere Catechumenos legem Dei ser-
 uare, & benē viuere, quia Dominus post Baptisma posuit, vt
 moneantur de obedientia legis pręstanda.

TERTIVM argumentum: *Gloriatur Paulus, & gratias*
agit Deo, quod neminem baptizauerit pręter Caium, & Cri-
spum, & Stephanę domum, 1 Corinth. 1. Quā igitur neces-
 sarius sit Pędobaptismus, illinc collige. Et quod pręterea Chri-
 stus ne quidem adultum baptizārit vnquam, vel Ioannes Ba-
 ptista infantem. RESPONDEO; Quod Christus, Ioannes, &
 Paulus non baptizārint infantes; aduersarij dicunt, sed non
 probant, immò contrarium est probabilius, saltem de Paulo,
 & Ioanne Nam in domo Stephanę, quam Paulus baptizauit,
 probabile est fuisse aliquem infantem. Porro ad Ioannem exi-
 bat omnis Hierusalem, immò & omnis Iudęa, vt baptizaretur
 ab eo, Matth. 3. & Marc 1. Quis autem asserat, inter omnes non
 fuisse vllū, qui adduceret filium suum? Christus autē non ba-
 ptizabat quidem ordinariē per se, sed per discipulos, Ioan. 4.
 tamen

tamen aliquem, vel aliquos sine dubio baptizauit, vt haberet baptizatos, per quos alios baptizaret, vt scribit Augustinus in epist. 108. ad Seleucianam, & Euodius Apostoli Petri successor in Antiocheno Episcopatu, scribit, B. Virginem, & S. Petrum ab ipso Christo baptizatos, vt refert Nicephorus lib. 2. *hstor.* cap. 3. & Euthymius in cap. 3. Ioannis. SED esto ita sit, vt illi dicunt, à Christo, Ioanne, & Paulo nullum infantem baptizatum; num ideò non sunt infantes baptizandi? aut num illi antiquis temporibus non baptizabantur? Ioannes enim hunc nullum infantem baptizauit, quia eius Baptisma non erat infantibus necessarium; Christus, & Paulus maioribus rebus intenti, baptizandi officium aliis committebant: vt patet de Christo, Ioan. 4. & de Paulo, Actor. 19.

7. *QVARTVM* argumentum: *Reprobi non sunt baptizandi. Multi ex infantibus sunt reprobi, ergo abstinendum, ne prophanetur Sacramentum per nostram ignorantiam.* RESPONDEO PRIMO; Eodem argumento probarent, neque adultos esse baptizandos. SECUNDO; Rectè probat hoc argumentum contra Calvinum, & Bucerum, & similes, qui volunt Baptisma esse sigillum æternæ benevolentiae Dei. At apud nos nihil probat. Nam etiam si paruulus fortè sit reprobus, tamen dum baptizatur, verè iustificatur, & proinde Sacramentum non prophanatur, cum sit æquè in illo, atque in quouis electo signum gratiæ verum, & efficax.

8. *QVINTVM* argumentum: *Qui non credit, à Baptismo arcedendus est.* Actor. 8. *Si credis licet: Infantes non credunt,* Deut. 1. *Nec sciunt malum, nec bonum.* RESPONDEO; Hoc argumentum demonstratio est contra Lutheranos, qui existimant Sacramenta nihil esse aliud, nisi instrumenta alendæ fidei: sed quid illi de hac re sentiant, sequenti capite explicabimus, vbi etiam hoc argumentum soluemus. Interim dico, sufficere infanti fidem alienam sicut ei obfuit peccatū alienum.

9. *SEXTVM* argumentum: *Cogi homines ad Baptismum, est plus tribuere Sacramento, quàm par sit, & Papæ opinionem stabilire, qui docet neminem sine Baptismo posse saluari.* RESPONDEO; Argumentum verissimè concludit; sed contra Calvinum, non contra Catholicos.

10. *SEPTIMVM* argumentum; *Coniungenda est aqua cum Spiritu, Ioan. 3. veluti fides cum Baptismo, Marc. vlt. Qui credit*

crediderit, & baptizatus fuerit. At infantes spiritu obruſi ſunt, & credere non poſſunt. RESPONDEO; Quòd ad Spiritum attinet, locus Ioannis non docet baptizatum debere ſentire motionem Spiritus ſancti, vt Anabaptiſtæ credunt, ſed ſolùm vim aquæ in Baptiſmo eſſe a Spiritu ſancto, & ſicut aqua lauat exterius, ita Spiritum lauare interius, quod poteſt fieri etiam in dormiente, & non ſentiente. Fit enim illa lotio, & renouatio interior per infuſionē habituum, qui ſine vllò noſtro actu infundi poſſunt. Quod autem ad fidem attinet, locus Marci vltimo intelligitur ſine dubio de adultis. Nam præcedit: *Prædicare Euangelium omni creaturæ: Qui crediderit, &c.* At infantibus ſtultum eſſet prædicare. Adde quod hoc ipſum fateri coguntur Anabaptiſtæ, ſi ſibi cõſtare volunt. Nam docent infantes ſaluari ſine fide, & ſine Baptiſmo, vt Melancthon teſtatur in locis, tit. de Baptiſmo paruulorum. Adde denique non deeſſe fidem illis neceſſariam, vt ſuprà diximus, & infra dicemus.

OCTAVVM argumentum: *Ad fidei articulos tantùm credendos Eccleſia obligatur; ergo cogi ad Pædobaptiſmum non debet, cùm non ſit articulus fidei.* RESPONDEO; Ad fidem pertinere infantes poſſe baptizari. Nam etiam ſi non haberentur expreſſè in ſcripturis; habetur tamen in traditione Apoſtolica. Præterea deducitur euidenter ex ſcripturis, vt diximus. Argumentum tamen rectè concludit contra Zvinglium, & Calvinum, qui non admittunt traditionem, & putant, Baptiſmum non eſſe neceſſarium; & locum Euangelij Ioan. 3. *Si quis renatus fuerit, &c.* detorquent ad metaphoras.

NONVM argumentum: *Si infantes baptizandi ſunt, ergo & communicandi; vt oſtendit vetuſtas, quæ eiꝰſmodi inanes lotiones, & cæniæ pueri obrudere coacta fuit.* RESPONDEO; Non eſſe parem rationem Baptiſmi, & Communionis. Nam Baptiſmus neceſſarius paruulis eſt, quia alioqui pereunt in æternum, ſi ſine Baptiſmo de hac vita decedant: Communio verò, vt etiam Sacramenta cetera, non ſunt neceſſaria, niſi adultis, poſt Baptiſmum. Id quod ex ipſorum natura, & effectis patet. Euchariſtia enim (vt de ea ſolùm loquamur) inſtituta eſt, vt vitam ſpiritualem in Baptiſmo acquiſitam conſeruet, ac nutriat, quod facit in rebus corporalibus cibus corporalis, qui vitam animaleſ conſeruat. Sicut igitur ſine cibo poteſt aliquan-

aliquandiu viui, nimirum donec naturalis calor non cœperit humorem vitalem consumere; ita quoque sine Eucharistia conseruari potest vita spiritalis, donec concupiscentiæ calor non cœperit humorem gratiæ, & virtutum depasci: quod certè nõ accidit in infantia, sed in adulta solùm ætate. Quamplè etiam Dominus, vt indicaret Eucharistiam non esse pro infantibus institutam, noluit eam in lacte cõstituerè, quod est vnicum infantium alimentum, sed in pane, & vino, quæ ad solos adultos propriè pertinent. Porrò veteres aliqui certis de causis in infantium ora infundebant eo modo quo poterant Eucharistiam, sed neque eæ causæ modo locum habent, & aliis de causis magis vrgentibus Ecclesia id non facit. Verùm de hac re alibi plura dicenda sunt.

10. DECIMUM argumentum: *Non datur Baptismus absque pœnitentiâ, Act. 2. & Marc. 1. At infantes pœnitere nesciunt.* RESPONDEO; Pœnitentiã necessariã esse in Baptismo adultorum, de quo tractatur in illis locis ob peccata actualia, quæ adulti commiserunt: originale enim peccatum non est materia pœnitentiæ. Nemo enim rectè pœnitentiã agit eius peccati, quod ipse non commisit, & quod in eius potestate non fuit: originale autem peccatum non ipsi committimus, sed trahimus ab Adamo per naturalem propagationem. Vnde Roman. 9. dicitur de infantibus: *Cùm nihil boni, vel mali egissent.*

11. VNDECIMUM argumentum: *Nazianzenus in sermone de Baptismate optat differri Baptismum, donec pueri de fide sua aliquid possint respondere. Augustinus lib. 4. de Baptismo contra Donatistas, paruulorum Baptismum scribit non fuisse à Concilio stabilitum, incœpisse autem Origeni tempore. Addunt testimonium Trismegisti, Sybillarum, & Musculi.* RESPONDEO; Nazianzenus optabat quidem Baptismum differri vsque ad triennium, vt pueri aliquo modo respondere possent; excipit tamen periculum mortis. Vult enim, si periculum conspiciatur, baptizari quocunque tempore; & probat ex Circumcisione, aliisque argumentis. Itaque duo habet Nazianzenus contra Anabaptistas. VNVM, posse infantes baptizari quocunque tempore. ALTERVM, nunquam esse differendum vltra triennium Baptismum infantium. Ac certè pueri trium annorum nondum vtuntur ratione, neque pos-

sunt credere, aut poenitere, aut alia præstare, quæ cupiunt Anabaptistæ. ADDE, quòd Nazianzeni consilium non est probatum aliis Patribus: vtilitas enim illa perexigua est, & periculum ingens incurrere possent eiusmodi infantes, ob inopinos casus. Idem dici debet ad Tertullianum, qui in libro de Baptismo prope finē, idem consilium dedit, quod postea Nazianzenus. Iam verò AVGVSTINVS perperam & mendaciter citatur ab Anabaptistis. Non enim negat à Conciliis stabilitum Pædobaptismum Augustinus, quòd eum infirmare velit, sed vt ostendat antiquiorem esse omnibus Conciliis. Sic enim loquitur lib. 4. de Baptismo infantium: *Quod vniuersa tenet Ecclesia, nec Concilium institutum, sed semper retentum est non nisi auctoritate Apostolica traditum rectissimè creditur.* Ex quibus verbis refellitur etiam mendacium de inuento Pædobaptismo Origenis tempore: nam Augustinus neque dicit inuentum Pædobaptismum Origenis tempore, neque dicere potest, cum affirmet descendere ex Apostolica traditione. Porro testimonium Musculi Lutherani non pluris facimus, quàm ipsorum Anabaptistarum testimonia. Trismegistus, & Sybillæ non loquuntur de Christi Baptismo, sed de aliqua Ethnica lotione, quæ nihil ad nos.

DVODECIMVM argumentum: *Corde creditur ad iustitiam, ore confessio fit ad salutem, Rom. 10. Id paruuli non possunt.* RESPONDEO cum Augustino loco citato, lib. 4. de Baptismo, cap. 24 hoc esse, quod Apostoli tradiderunt, infantes saluari per Baptismum, etiam si corde non credant, nec ore confiteantur. Et si enim fidem actualem non habent, habent tamen fidei Sacramentum, quomodo è contrario bonus latro non habuit fidei Sacramentum, & saluus fuit per ipsam fidem, & conuersionem ad Deum. Itaque in necessitate supplet fides, & votum, Sacramenti defectum; & contra supplet Sacramentum, fidei actualis & propriæ defectum.

DECIMVM TERTIVM argumentum: *Perfecta Sacramenta cum sint perfectos requirunt. Infantes admodum imperfecti; ergo, &c.* RESPONDEO; Res perfectæ si comparentur ad causam agentem, non conueniunt nisi perfectis; non enim possunt perfecta opera facere, nisi perfecti artifices. At si comparentur ad causam patientem, id est, ad materiam seu subiectum, tum conueniunt imperfectis, non perfectis: earum enim

enim

enim munus est perficere res imperfectas. Huius generis est Baptismus respectu hominum: est enim perfectum Sacramentum, quod perficit homines imperfectos. Simile est de medicina corporali: perfecta enim medicina non datur perfecta in sanitate, sed valde imperfectis, id est, valde ægrotis. Vnde apostolus, Hebræ, 6. dicit, imperfectorum esse baptizari: *Intermittentes inchoationem Christi sermonem ad perfectionem, iterum iacentes fundamentum penitentiae Baptismatum, &c.*

14. DECIMUM QUARTUM argumentum: Cæna Domini requirit externam fidei confessionem, & propterea ab ea arceatur paruuli. At Baptismus quoque requirit externam confessionem, cum nihil sit aliud, nisi fidei protestatio. RESPONDEO; Tam Cæna Domini, quam Baptismus sunt fidei externe professiones: & idè per eorum susceptionem profitemur fidem, etiam si nihil omninò verbis diceremus. Quare etiam paruuli dum baptizantur, profitentur fidem; & idem facerent, si cõmunicarent: non enim ista est causa cur arceantur à cõmunionem.

15. DECIMUM QUINTUM argumentum: Christi symbola ad ipsius commemorationem; & prædicationem sunt ordinata. Nihil horum possunt paruuli facere. RESPONDEO; Qui suscipiunt Christi symbola, hoc ipso quod ea suscipiunt, commemorant, & prædicant Christum: quare etiam paruuli faciunt: Dum enim merguntur in aquam, commemorant Christi mortem, & sepulturam; dum eleuantur ab aqua, commemorant Christi resurrectionem. Neque aliud requirit apostolus, Rom. 6.

16. DECIMUM SEXTUM argumentum: Fides ex auditu auditus per verbum Dei. Si dixeris infantes fidem habere, novam novæ fidei revelationem in illis demonstrabis, quod ex verbo Dei probare nunquam poteris. RESPONDEO; Argumentum concludit contra Lutheranos, qui fidem actualement ponunt in infantibus.

17. DECIMUM SEPTIMUM argumentum: Christus annorum triginta baptizatur. RESPONDET Nazianzenus oratione in sanctum lauacrum, non omnia quæ Christus fecit, à nobis eodem modo fieri posse, vel debere. Ieiunavit ille sine omni cibo, idq; mox à Baptismo; nos id facimus alio modo, & alio

alio tempore. Eucharistiam dedit ille in cœnaculo, post Cœnam, & ante passionem: nos in templis ante cœnam, post resurrectionem. **A D D E** præterea, Christum distulisse Baptismum ad annum trigessimum, tum quia non egebat ipse Baptismo, tum quia non erat ei periculum ne morte præueniretur; tum quia decreuerat in ætate perfecta auspiciari prædicationem suam, & ostensionem suam ad homines; in Baptismo autem agnosci cœpit ob miracula, quæ tunc acciderunt. Nos autem egere Baptismo incipimus continuò ac nati sumus; nec sumus certi de tempore vitæ nostræ: & denique non baptizamur, vt mundo innotescamus, sed ne in æternum pereamus. **A D D E**, quòd Christus circumcisisus est in infantia: quòd autem Iudæis erat Circumcisio, nobis est Baptismus.

DECIMUM OCTAVVM: Quicumque baptizantur, Christum induunt, an infantes Christum induant, expende. **R E S P O N D E O;** Induunt infantes Christum, quandoquidem per habitum gratiæ illis infusum, exuunt veterem hominem, & induunt nouum. Posse autem id fieri sine proprio mentis actu, docet Apostolus, Roman. 5. *Sicut, inquit, per vnus inobedientiam peccatores constituti sunt multi, ita et per vnus obedientiam iusti constituentur multi.* Itaque sicut hoc ipso, quod aliquis nascitur ex Adam, communicatur ei peccatum Adæ, etiam si vsum mentis non habeat; ita hoc ipso, quod aliquis renascitur ex Christo per Baptismum, communicatur ei Christi iustitia, & ita Christum induit, licet per ætatem non habeat vsum rationis.

DECIMUM NON VM: Noui Testamenti Sacramenta sunt spiritualia; infantes toti carnales. **R E S P O N D E O;** Ideò recipiunt Sacramenta spiritualia, vt fiant etiam ipsi spirituales: quales ferè fiunt per habitum, non per actum.

VICESIMVM: Apostoli hominum piscatores sunt, non infantium. **R E S P O N D E O;** Quasi verò infantes non sint homines. Quanquam piscari propriè non est baptizare, sed prædicare; & fatemur infantibus non esse prædicandum.

VICESIMVM PRIMVM: Qui accedunt ad Sacramenta, probare seipfos debent, 1. Corinth. II. Infantes id non possunt; ergo, &c. **R E S P O N D E O;** Id solum Apostolus dixit de Eucharistia, quæ requirit, vt homo sine conscientia peccati accedat, alioqui indignè accedit, & vt discernat corpus Domini. **Q U O** circa

circa rectè Ecclesia non communicat infantes, qui non possunt discernere corpus Domini. In Baptismo non requiritur talis probatio. Potest enim quis accedere cum cōscientia peccatorum, dummodò pœniteat eum peccasse, & propositam habeat rectè viuendi: est enim Baptisma institutum. ut purget peccata. Quamuis autem requiratur in adultis ad Baptismum alia quædam probatio, vt non accedant ficto animo, cum affectu peccati; tamen in infantibus nulla probatio necessaria est, cum obicem ponere non possint.

VICESIMVM SECVNDVM argumentum: *Qui Christianus fieri vult, induere debet nouum hominem, exuto veteri. Id non possunt infantes.* **RESPONDEO;** iam dixi, assumptum esse filium. Quanquam nec maior propositio est absolute vera, cum Christianus sit etiam is, qui est malus, modò Baptismum percipit, & Christi fidem profiteatur.

VICESIMVM TERTIVM: *Fidelis dispensator det cibum in tempore suo, & aspexit albas messes, nō virides, & tenerissimas.* **RESPONDEO;** Id optime seruat Ecclesia, quæ parvulis dat Baptismum, non Communionē: quia Baptismi semper est tempus, non autem Cōmunionis. Porro regiones albe ad matrem duntur homines dispositi, & idonei ad recipiendam salutem; quales semper sunt paruuli; non autem semper tales sunt adulti, qui variis desideriis, & peccatis impediuntur.

VICESIMVM QVARTVM: *Illi verè dicuntur fratres, qui ex eodem poculo bibere possunt. Infantes non possunt; ergo, &c.* **RESPONDEO;** Dicuntur fratres qui bibunt ex eodem poculo, sed maiori ratione dicuntur fratres, qui Baptismo eodem renascuntur. Nam Baptismus facit nos Dei filios, & fratres Christiani ac omnium aliorum similiter renatorum: bibere autem ex eodem poculo, solum, est signum fraternitatis. Vnde Apostolus vtrumque dixit de Baptismo, 1. Corinth. 12. *Omnes vos in vno spiritu in vnum corpus baptizati estis.* De Eucharistia, 1. Corinth. 10. *Vnus panis, & vnum corpus multi sumus.* Et contra, bibere ex diuersis poculis, ita vt alij bibant calicē Christiani, alij calicem dæmoniorum, signum est diuersitatis, & schismatis, Quòd si qui ex nullo calice bibant, quod faciunt paruuli, non impedit fraternitatem, quæ aliunde haberi potest, nimirum ex Baptismo, qui verè nos fratres sub vno Patre, immò & membra vnius corporis facit 1. Corinth. 12. *Omnes vos*

in uno Spiritu in unum corpus baptizati sumus. Id quod etiam in rebus carnalibus videmus, infantes enim interdum fratres sunt hominum adultorum, quia ex eodem Patre geniti sunt, licet non vescantur eodem pane, nec bibant ex eodem poculo.

VICESIMVM QVINTVM: Qui Sacramentorum externam partem tantum sumit, nihil sumit. Infantes aqua solam tinguntur, cum careant ratione; ergo, RESPONDEO, Falsa est assumptio. Licet enim infantes careant rationis usu, non tamen careant anima rationali, eiusque potentiis, in quibus Deus per gratiam habitare potest, & habitat, cum baptizati sunt, ut AVGVSTINVS scribit in epist. 57. ad Dardanum. Vbi dicit mirabile esse, & tamen verum, quod in multis Deus non habitet, qui eum non norunt, ut in Philosophis, de quibus Roman. 1. Cum cognouissent, non sicut Deum glorificauerunt: & contra in multis habitat, qui eum non norunt, ut in paruulis baptizatis. Et lib. 1. de peccatorum meritis, & remiss. cap. 9. Dat. inquit, sui Spiritus occultissimam gratiam, quam etiam latenter infundit et paruulo.

VICESIMVM SEXTVM: Non debet ad Christum vocari, qui non potest à Ioanne Baptista preparari. RESPONDEO, Verum est, si egeat preparatione; paruuli autem ea non egent. Quocirca Dominus ait Matth. 19. Sinite paruulos venire ad me. neque iussit eos expectare donec à Ioanne prepararentur.

VICESIMVM SEPTIMVM: Baptismus est tinctio cum doctrina, & manuum impositione, Hebr. 6. RESPONDEO, Non hoc dicit Apostolus: sic enim loquitur: Intermittentes inchoationem Christi sermonem, ad perfectionem feramur, non rursus iacentes fundamentum penitentiae ab operibus mortuis, & fidei ad Deum Baptismatum doctrinae, impositionis quoque manuum, ac resurrectionis mortuorum, & iudicij aeterni. Vbi illud: Baptismatum doctrinae, coniungendum est cum illis, non rursus iacentes fundamentum. Et sensus est: Non reuertamur iterum ad fundamentum doctrinae de Baptismo tradendae, & de impositione manuum, id est, de Confirmatione: ista enim traduntur Cathecumenis initio fidei, nunc ad altiora tendere nos oportet. Vbi non definitur Baptismus, tinctio cum doctrina, sed asseritur, doctrinam de Baptismo ad incipientes, non ad perfectos pertinere, quod

est contra Anabaptistas, qui Baptismum perfectorum esse volunt.

28. VICESIMVM OCTAVVM: *Baptismus est mortificatio, & ablutio cum inuocatione nominis Iesu, Act. 22.* RESPONDEO; Etiam in paruulis Baptismus mortificat peccatum. Peccati inuocatio illa non est de substantia Baptismi, sed conueniens, & adhibenda cum fieri potest.

29. VICESIMVM NONVM: *Baptismus est ablui corpore aqua in certitudine fidei, & pulsa mala conscientia, Hebræor. 10.* RESPONDEO; Non definit Baptismum Apostolus, sed mouet eum, qui vult ad Deum accedere, vt habeat plenam fidem, & bonam conscientiam, & præterea Baptismum. Sic enim ait: *Accedamus in vero corde, cum plenitudine fidei, aspersi corda à conscientia mala, & abluti corpus aqua munda.*

30. TRICESIMVM: *Baptismus est depositio sordium, & peccatorum, & sepeliri cum Christo, Coloss. 2.* RESPONDEO; Etiam in infantibus conuenit, qui habent peccatum originale. Et si enim id Anabaptistæ negant: tamen Paulus affirmat Rom. 5. *In quo omnes peccauerunt.* Et Ephes. 2. *Eramus & in natura filij iræ.*

31. TRICESIMVM PRIMVM: *Baptismus est stipulatio bonæ conscientie erga Deum, 1. Petri 3.* RESPONDEO; Effectus est ille Baptismi, non ipsa Baptismi essentia. Porro eum effectum in infantibus Baptismus efficit fundamentaliter, vt sic loquimur, facturus deinde, cum ij adoleuerint, etiam formaliter. Abluit enim peccatum; ex qua ablutione oritur postea testimonium bonæ conscientie.

32. TRICESIMVM SECVNDVM: *Baptismus est lauacrum regenerationis, & renouationis Spiritus sancti, Tit. 3. & Ioann. 3.*

33. TRICESIMVM TERTIVM: *Baptismus, qui à Prophetis figuratus est, Ezech. 36. Zach. 13. nihil ad infantes pertinet.* RESPONDEO; Falsum assumunt, ex eo quod putant infantes non habere peccatum originale; hinc enim negant infantes regenerari, vel mundari debere.

34. TRICESIMVM QVARTVM: *Sacramenta sunt cibi solidi. Infantes lacte indigent.* RESPONDEO; Sacramentum Eucharistie est solidus cibus, ideoque sub specie panis institutum est, nec paruulis datur. At Baptismus non est cibus, sed regeneratio, quæ maximè conuenit paruulis; paruuli enim nasci

nasci solent. Quare Apostolus Hebr. 6. Baptismum imperfe-
ctorum esse dicit.

TRICESIMUM QUINTUM: Prius nos esse oportet anima-
les, deinde spirituales, 1. Corinth. 5. Sacramenta sunt instru-
menta spiritualia; ergo infantes spiritu renasci non possunt.

RESPONDEO; Vis argumenti hæc videtur esse. Sacramenta
sunt spiritualia; ergo spiritualibus tantum conueniunt. Sed
infantes non sunt spirituales, vt ex Apostolo colligitur, qui do-
cet nos prius esse animales, & postea spirituales; igitur Sa-
cramenta infantibus non conueniunt; Sed in hoc argumen-
to mala est prima consequentia. Sacramenta enim sic sunt
spiritualia, vt homines spirituales ex animalibus efficiant,
cum vim habeant regenerandi, & renouandi, Ioan. 3. & Tit. 3.

TRICESIMUM SEXTUM. Adultos cæcos, surdos, & mu-
tos nemo vnquam baptizare audebit; tantò minus infantes,
qui nec ambulare possunt, nec audire, nec loqui. RESPON-
DEO; Eiusmodi adulti, si indicare possint aliquo modo suam
voluntatem, qua baptizari velint, aut certè antea indicaue-
rint, quàm in eum morbum inciderent, omninò baptizari
possunt, ac debent: vt apertè tradit Concilium III. Carthag.
cap. 34. & Arausicanum I. can. 12. & Augustinus lib 1. de adul-
terinis coniugiis, cap. 26. de ægrotis, qui repente obmute-
scunt; Quòd si sciri nequeat eorum voluntas, non baptizan-
tur, quia in iis, qui rationis vsum habent, requiritur eorum
consensus, vt supra diximus; quod in infantibus nõ requiritur
vt quibus sufficit aliorum consensus. Item nescimus de adul-
tis cæcis, mutis, & surdis, an non ponant obicem aliquem;
quod de infantibus certè scimus.

CAPVT DECIMUM.

Quid sentiant aduersarij de fide, quæ requiritur in
Baptismo paruulorum.

ESTAT ALTERA quæstio de fide, qua paruuli
baptizantur. Sunt autem de hac re duæ extremae
sententiæ hæreticorum, inter quas media incedit
sententiæ Catholicæ Ecclesiæ.

PRIMA sententiæ Lutheranorum est, qui fidem actualem,
c 2 aut